

המאיר לארץ

ניצוצי אור המאירים ומלהיבים לב האדם אל השי"ת מלוקט מהספ"ק 'אור לשמים' מ'איש אלקים אספקלריא המאירה' הרה"ק רבי מאיר הלוי מאפטא זי"ע

ניצוצי אור

הדינין בגימטריא 'לנו' [שם 'אלקים' שהוא מידת הדין בגימטריא פ"ו ממנין 'לנו']. עוד 'שברו לנו', שנזכה על ידי התשובה שיהיה לנו פרנסה טובה, ועל ידי מי נוכל להשיג זאת על ידי הצדיק שממשיך זאת, וזה 'מעט אוכל' נקרא הצדיק, כי ה'צדיק אוכל לשובע נפשו' (משלי יג, כה), [והיינו שאוכל רק מעט להשביע נפשו ולא יותר, ולכן מרומז הצדיק ב'מעט אוכל'].

הרוצה להיכנס לעבודת ה' אינו יכול רק בתשובה ע"י תשובה ממשיכים רחמים מבחינת 'דיקנא קדישא'... נראה לי כי עיקר הכל הוא התשובה, ומקודם כל שאדם רוצה ליכנס בעבודת השי"ת, בלתי אפשר כי אם על ידי התשובה.

וצריך להיות נזהר בהתשובה כי שורש התשובה הוא [ספירת] בינה, ומינה [דינין] מתערין (זוהר ח"א קנא, א) [וממנה מתחילים להתעורר בחינת הדינים], וצריך לראות שיתפעל וימשך רחמים וחסדים לישראל [היינו שבתשובתו לא ימשיך בחינת דינים רק רחמים וחסדים, והיינו ש'צריך האדם לכיון לחכמה שבבינה, כי כל השפעות צריך להמשיך דרך ימין' בחינת חכמה (כמו שמבאר רבינו בפר' וישלח ד"ה וישלח - הב')].

זה פירוש 'בחזירתו פרע הקפותיו' (ב"ר מא א), 'בחזירתו' הוא לשון תשובה לשון 'הדרי בל' [אני חוזר בין] (ביצה כד), 'פרע הקפותיו' - על ידי תשובה התפעל שהמשיך רחמים מהדיקנא קדישא [בחינת 'זקן מלא רחמים' שבו תלוי שלש עשרה מידות של רחמים], וזה 'פרע הקפותיו' רומז לדיקנא קדישא, כי הדיקנא קדישא מקיף לאור פני מלך חיים [שבחינת הזקן של מעלה מקיף בחינת פני מלך חיים], וזה 'פרע הקפותיו' - שיתגלה אור מהדיקנא קדישא, וכשנתגלה האור מהדיקנא קדישא שהוא כולו רחמים אז הקליפות נופלים ונשברים... (פר' ויגש ד"ה ויאמר אבינו הב')

תרין משיחין. ויאמר בי אדוני' ועוד זוכה יותר להמשיך י"ב צירופי הוי"ה למדת אדני', 'דבר נא עבדך דבר באוני אדוני' - ועוד זוכה יותר שמתפשט השפע על ידי [מלאך] מט"ט אפטרופוס של ישראל, והזוהר הק' קורא אותו 'עבדו זקן ביתו' (ח"ג רטו, א) כי על ידו נשפע שפע לישראל בפרט בששת ימי החול. ואל יחר בעבדך, כי הצדיק צריך להמשיך אליו רחמים ממקור הרחמים למט"ט להגביר ולנצח את הקליפות.

'יחצאל' - צריך לדמות לפניו שהוא בבחינת חצי צורות, כי התפילה היא השלמת החסרון, וצריך שיהיה תמיד בבחינת חצי צורות בלי השלמה ולהמשיך השלמה [היינו שצריך בעת התפילה לחשוב תמיד שיש לו חסרון ולבקש מה' שישלים החסרון]. 'וגונו' - ולגנות עצמו תמיד ולאפס ואין יחשב בעיני עצמו, כאשר הוא מתפלל בבחינת זו אז 'ויצר ושלם' - אז היצר הרע משלים אתו [ואינו מפריע לתפילתו]. (פר' ויגש)

תשובה

צריך להתוודות על חטאיו כדי להיות מוסיף והולך בעבודת ה' ובפרט בלילה לפני השינה

ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף (מז, כח).

יבואר גם כן על פי דברינו הנ"ל, כי הרשעים הם מלאים חרטה, והעיקר להיות מודה ועוזב, וזה 'ואת יהודה שלח לפניו', דהיינו [ואת יהודה' - ההודאה] שהוא מודה על חטאיו, [שלח לפניו] אל יוסף' - בשביל להיות מוסיף והולך בעבודת השי"ת.

וצריך האדם ללכת תמיד בתשובה, ובפרט בלילה קודם השינה צריך להתוודות על מה שעשה ביום, ולהפקיד נשמתו בידו יתברך שמו, ולבקש מאתו שיטהר ויקדש אותו...

ע"י התשובה יומתקו הדינים ויהיה לנו פרנסה וכל טוב וכל זה מושג על ידי הצדיק

ויאמר אבינו שובו שברו לנו מעט אוכל (מד, כה).

נראה לפרש על פי מה שפירשנו לעיל: שעל ידי התשובה יומתקו כל הדינים ויהיה לנו כל טוב, וזה פירוש 'ויאמר אבינו שובו' - שעל ידי התשובה יהיה לנו אמירה ונחת רוח, 'שברו לנו' - וישברו כל

זה פירוש מה דאיתא בזוהר (ח"ג רכג) 'בינה עד הוד איתפשטות', כי הרשעים הם מלאים חרטה, אבל עיקר התשובה להיות מודה ועוזב, וזה פירוש 'בינה' - שורש התשובה, 'עד הוד איתפשטת' - להודות לפניו יתברך שמו על חטאיו ולעזוב המעשה תעתועים מעתה (הובא בגליון הקודם באספקלריא המאירה).
² זה לשונו (שם): וזה פירוש הכתוב 'ויגש אליו יהודה', מי שהוא בבחינת תשובה ומודה ועוזב וכנ"ל, זה האיש יוכל לקרב ולייחד בחינת 'צדק וצדקה' נקראים

חסד

הגומל חסד בכל כוחו מלאכים שומרים עליו וגם מכרית מעצמו היצר הרע

גד גדוד יגודנו וכו' (מט, ט).

נראה לפרש כי 'גד' ר"ת ג'ומל ד'לים, פירוש שמי שגומל חסד לזרע ישראל בכל כוחו, גדוד יגודנו' - אזי כתות של מלאכי השרת סובבים אותו, ושומרים אותו מכל דבר רע חס ושלום.

'הוא יגוד עקב' - פירוש עוד זוכה שמבדיל ומכרית מאתו היצר הרע שנקרא 'עקב' כמו שנאמר (בראשית ג, טו) 'ואתה תשופנו עקב', 'ויגד' הוא לשון כריתה כמו 'גודו אילנא' [קוצו האילן] (דניאל ד יא וברש"י שם). (פר' ויחזי)

קדושה

אין לחוס על הגוף ולא לפרוש מתאוות עולם הזה שהרי הפורש זוכה לתענוג דקדושה

ועיניכם אל תחוסו על כליכם (מה, כ).

נראה לפרש כי האדם הרוצה ליכנס בעבודת השי"ת צריך לפרוש עצמו מעניני עולם הזה ומתאוות הגשמיות. וזה פירוש 'עיניכם אל תחוסו על כליכם' - שאל תחוסו על הגוף במה שמהצורך לשבור תאוות הגשמיות, 'כי טוב כל ארץ מצרים לכם הוא' - כי כאשר תזכו להעבודתו, תזכו גם כן לזה התענוג הגשמי בהקדושה. (פר' ויגש)

תפילה

בעת התפילה צריך לבקש השלמת החסרון ולהחשיב את עצמו כאין

ובני נפתלי יחצאל וגונו (מז, כד). נראה לפרש כי 'בני נפתלי' רומז לבעלי תפילה, הם העומדים להתפלל לפניו יתברך.

¹ א ראה בתרגום יונתן על הפסוק (בראשית מט, כא): 'נפתלי אילה שלוחה' - "וכד הוה פתח פומיה בכנשתא דישראל למשבחא מבחר מכל לשניא" - וכאשר היה פתח פיו באסיפה של ישראל לשבח הוא מובחר מכל לשון].

² זה לשונו (ד"ה עוד נ"ל ויגש): דהנה דוד המלך ע"ה אמר (תהלים כב, ז) 'ואנכי תולעת ולא איש', דהעיקר להיות תמיד בתשובה ובהכנעה ולהחזיק עצמו תמיד במדת אין.

נעימות האור

פרשת ויגש

יש אנשים שיודעים עתידות אבל הם מצד סטרא אחרא

והנה עיניכם רואות ועיני אחי בנימין כי פי המדבר אליכם (מה, יב).

נראה לפרש כי יש אנשים אשר יש להם מדריגות ועינים גבוהים לדבר עתידות ודומיהן, ואף על פי כן עדיין הם למטה שלא נתעלו לשורשם. וזה פירוש הכתוב 'והנה עיניכם רואות', הגם שיש לכם עיני הבטה לראות מרחוק, 'ועיני אחי בנימין' - תסתכלו באם שהוא דרך ימין, ובאם כוונתכם להמשיך הימין [דהיינו חסדים] בעולם, אז תדעו 'כי פי המדבר אליכם' - שמידי ניתנה זאת לכם ושהוא בקדושה.

ואם לאו לא תבטחו בזה, שיוכל להיות שבא זאת לכם מסטרא דשמאלא [מצד השמאל, כלומר מצד החיצונים והקליפות], והם מראים לאדם גם כן עינים כאלו, אבל כאשר עבודתכם הוא הכל מסטרא דימינא, אז תדעו בוודאי 'כי פי המדבר אליכם'.

פרשת ויחי

הגאולה העתידה שאנו מצפים תהיה מתוך שמחה

נפתלי אילה שלוחה וכו' (מט, כא).

נראה לפרש דהנה אנו אומרים (בשמונה עשרה) 'תקע בשופר גדול לחירותנו', כי הגאולות שהיו כבר היו על ידי פחד ובהלה, אבל על הגאולה שאנו מצפים במהרה אנו מחכים שיהיה ברחמים רבים ומתוך שמחה, וזה נקרא 'שופר גדול', שיהיה על ידי גדולה. וזה פירוש תקע שהוא לשון יחוד (בבא קמא כז, א), 'בשופר גדול' - על ידי גדולה יהיה לחירותנו.

וזה פירוש 'נפתלי' - בגימטריא 'תקע' לשון יחוד, 'אילה' - נקראת שופר, שהאילה רחמה צר (עירובין נד, ב) רומז לפה השופר [שהוא צר]. וזה פירוש הכתוב 'נפתלי' - על ידי שיהיה יחוד גמור, 'אילה' שרומז לשופר דהיינו שיהיה שופר גדול לחירותנו [כנ"ל מתוך רחמים ושמחה], 'שלוחה' - פירוש שיהיה נשפע לה"א תתאה [שלוח' לה' - שיהיה נשפע לבחינת כנסת ישראל שהיא אות ה' אחרונה של שם הוי"ה], 'הנותן אמרי שפר' - וכשיהיה הגאולה שלימה במהרה אז נזמר ונשבח ונפאר ליוצרנו יתברך שמו לעד ולעולמים עולמים, אמן נצח סלה ועד.

בהמשכת י"ג מידות של רחמים ל'משה' יהיה בגימטריא 'משיח'

...ראיתי בספרים פירוש הפסוק (בראשית מט, י): 'לא יסור שבט מיהודה ומחוקק מבין רגליו', כי משה רבינו ע"ה הוא משיח והוא יגאלנו במהרה, וזה 'מחוקק' - רומז למשה שנקרא 'מחוקק' (דברים לג, כא. ב"ב טו.), 'מבין רגליו' - רומז לדרא בתראה שהוא רגלין דמשיחא. 'ענך כי יבוא שילה' (שם), 'שילה' בגימטריא משה, ונחסר ממנו עוד י"ג למספר 'משיח', ומהצורך להמשיך האור מ"ג תקוני דיקנא קדישא, ואז יהיה בגימטריא 'משיח', ואז יהיה 'ולו יקחת עמי' (פר' בא ד"ה כל עדת ישראל)

תולדות האור

ביום י"ז טבת חל היומא דהילולא של הרה"ק ר' אפרים פישל מסטריקוב ז"ע, הוא היה מתלמידי הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק ז"ע והרה"ק הרבי מלובלין ז"ע, ומצודתו היתה פרוסה במרכז פולין.

גודל אהבת ישראל שבער בקרב הרבי ר' פישל, חקק תלמידו הרה"ק בעל 'תפארת שלמה' [אשר אחר פטירת רבו זה בשנת תקפ"ב, נעשה לתלמידו המובהק של רבינו האור לשמים' ז"ע] עלי ספר, וכך כותב בלשון קדשו (ליקוטים פרקי אבות ד"ה והוה דן):

"כמו שידענו זה מבחינת אדמו"ר הצדיק האלקי ר' פישלי מסטריקעוו ז"ע שמעולם לא היה יכול להאמין ששום אחד מישראל יחסא ויעבור איזה עבירה, וכל מה שהגידו לו הכל היה מכזב כי לא האמין, כי אמר שכל איש מישראל לא יחטא, וזהו מגודל קדושתו ודביקותו בהשם יתברך האוהב עמו ישראל, וכבר נאמר (במדבר כג, כא) 'לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל'".

במעלת הרבי ר' פישל שאהב והאמין לכל אחד מישראל גם הפשוט ביותר, העיד גם כן רבינו האור לשמים', כמסופר (חסידים מספרים ח"ג אות תת"ס), פעם בא מוכסן אחד אל רבינו האור לשמים' ז"ע, והתלונן על בעל האחוזת הרוצה לנשלו מפרנסתו ולגרשו מבית המזיגה, שאלו רבינו: האם אתה מהנה יהודים עוברי דרך, השיבו המוכסן ביהירות: עשרות יהודים חיים על חשבונך.

חיך רבינו ואמר: מוטב כי תלך לסטריקוב, ותבקש את עזרתו של הרבי ר' פישל, התפלאו מקורביו מדוע זה שולח הוא לפתע אנשים לסטריקוב, הבחין בזה רבינו, ונענה: "הרבי מסטריקוב יושב אהל הנהו, ואינו נודד בדרכים ואינו מכיר את המוכסנאים, הוא יאמין לפטפוטי ויתפלל בעבורו, אני מכיר את אלה, ואינני מסוגל להאמין לו".

כיון שבמוכסן עסקינן, נביא תיאור וסיפור מיוחד המובא בספר דור דעה (ח"א עמ' רכה). על רבינו האור לשמים': השפעתו היתה על כל סביביו, ואימתו היתה מוטלת על יושבי הכפרים והמחוזות לבל יקלקלו אורחותיהם, פעם אחת בא לפניו חוכר אחוזה מרוסיא - לבוש בגלימה כפרית חגור באזור וחבוש מצנפת פרווה - לשמע אותותיו ומופתיו, עם הפתקא שבידו בקובלנא על אדון האחוזת שהוא רוצה כעת להחכירה לאחרים, וכבר פקד עליו להוציא כליו משם.

משקבל רבינו ז"ע את הפתקא שלו לידו, נענה ואמר לו: "ומפני מה יש לך מגע ומשא עם אשת הסוכן שם", מששמע האיש ככה, חלץ את אזורו, שפך את כל הכסף שהיה אגור בתוכו על השולחן, ונמלט כל עוד נפשו בו החוצה, עלה על כרכרתו ונסע בחפזון משם. כה חרדו מפניו 'וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא' עליו. רק הודות להשפעותו של רבינו עליהם, אפשר היה לקיים את הדת בישובים הכפריים, מקומות שבהם גרו יהודים ללא כל מורה דרך בין האיכרים והבהמות.

הגליון יוצא לאור על ידי

מכון 'המאיר לארץ'

להפצת תורת האור לשמים' ז"ע

לתרומות והנצחות, לקבלת העלון, ולהערות והארות

פנה למכון: 053-3188564

או בכתובת האימייל: mailech8564@gmail.com

לעילוי נשמת

האשה החשובה מרת

דינה פערל בת ר' מנחם צבי ע"ה נלב"ע י"ד טבת תשע"ח

ולעילוי נשמת אמה מרת רחל בת הרה"ק ר' אלימלך ע"ה נלב"ע באותו יום שנת תש"ג

נדבת בני משפחתה